

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tételcímek a Leővey Klára Gimnázium által szervezett középszintű szóbeli vizsgára 2025 őszi

IRODALOM

A szóbeli vizsgatétel felépítése irodalomból: *Témakör – tétel – feladat*. A témaköröket és a tételeket nyilvánosságra kell hozni, a feladatokat a vizsgázók csak a vizsgán ismerhetik meg. A vizsgán a vizsgázónak a feladatokat kell kifejtene. A műismereti minimumként felsorolt művek ismerete elvárás a szóbeli érettségig.

TÉMAKÖR	TÉTEL	MŰISMERET
Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők	1) A modernség szerelemélménye Ady Endre lírájában	<i>Héja-nász az avaron, Elbocsátó szép üzenet, Órizem a szemed</i>
	2) Fiatal és öreg hős: Arany János Toldijai	<i>Toldi Miklós, Toldi estéje</i>
	3) A próféta megjelenítése Babits Mihály <i>Jónás könyve</i> című alkotásában	<i>Jónás könyve</i>
	4) Cselekményalakítás Herczeg Ferenc <i>Az élet kapuja</i> című regényében	<i>Az élet kapuja</i>
	5) Jókai Mór <i>Az arany ember</i> című regényének vívódó főhőse	<i>Az arany ember</i>
	6) A személyes válság József Attila verseiben	<i>Reménytelenül, Kései sirató, Nem emel föl, Karóval jöttél...</i>
	7) Létértékelés Kosztolányi Dezső lírájában	<i>Boldog szomorú dal, Hajnali részegség, Halotti beszéd</i>
	8) Mikszáth Kálmán különcei: Olej Tamás és Pongrácz István	<i>Az a fekete folt, Beszterce ostroma</i>
	9) Romantikus látomásosság Petőfi Sándor lírájában	<i>Egy gondolat bánt engemet, A XIX. század költői, Minek nevezzelek?, Kis-kunság</i>
	10) A nemzetsors változatai Vörösmarty Mihály és a reformkor lírájában	Vörösmarty Mihály: <i>Szózat</i> , Kölcsey Ferenc: <i>Himnusz</i> , Berzsenyi Dániel: <i>A magyarokhoz</i>
Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból	11) A bölcselkedő és az érzelmes Csokonai Vitéz Mihály	<i>Az estve, A Magánossághoz, A Reményhez</i>
Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század irodalmából	12) A groteszk ábrázolás és a szereplői viszonyok Örkény István <i>Tóték</i> című drámájában	Örkény István: <i>Tóték</i> (dráma!)
	13) Radnóti Miklós <i>Bori notesze</i>	<i>Hetedik ecloga, Erőltetett menet, Razglednicák</i>
Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból	14) Személyesség és közösségi sors az erdélyi lírában	Reményik Sándor: <i>Halotti beszéd a hulló leveleknek</i> ; Dsida Jenő: <i>Nagycsütörtök</i> ; Áprily Lajos: <i>Tavasza a házsongárdi temetőben</i> ; Kányádi Sándor: <i>Fekete-piros</i>
Művek a kortárs magyar irodalomból	15) A múlttal való szembenézés lehetőségei kortárs novellákban	Krusovszky Dénes: <i>Márk</i> , Dragomán György: <i>Rukkola</i> , Tóth Krisztina: <i>Idegen az erdőben</i> https://index.hu/kultur/tarca/2020/02/22/mark/ http://gyorgydragoman.com/?p=519 https://tothkrisztina.hu/toth-krisztina-idegen-az-erdoben/
Művek a világirodalomból	16) Realista társadalomkép a 19. század epikájában	Balzac: <i>Goriot apó</i> , Gogol: <i>A köpönyeg</i> , Tolsztoj: <i>Ivan Iljics halála</i>

	17) A modernség életérzése Franz Kafka <i>Átváltozás</i> című elbeszélésében	Franz Kafka: <i>Átváltozás</i>
Színház és dráma	18) A konfliktusos dráma sajátosságai Szophoklész <i>Antigoné</i> című tragédiájában	Szophoklész: <i>Antigoné</i>
	19) Madách Imre <i>Az ember tragédiája</i> című drámájának kompozíciója és alapkérdései	Madách Imre: <i>Az ember tragédiája</i>
Az irodalom határterületei VAGY regionális irodalom	20) A krimi műfaj sajátosságai Agatha Christie <i>Gyilkosság az Orient expresszen</i> című regényében	Agatha Christie: <i>Gyilkosság az Orient expresszen</i>

MAGYAR NYELV

A szóbeli érettségi vizsgatétel felépítése magyar nyelvből: *Témakör – tétel – feladat*. A témaköröket és a tételeket nyilvánosságra kell hozni, a feladatokat a vizsgázók csak a vizsgán ismerhetik meg. A vizsgán vizsgázonak a feladatokat kell kifejtene.

TÉMAKÖR	TÉTEL
Kommunikáció	1) A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói beszédhelyzetekben
	2) Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
	3) Kommunikációtípusok a résztvevők szerint (személyes, csoportos, nyilvános és tömegkommunikáció)
	4) A reklámok funkciója, működése, hatása
A magyar nyelv története	5) A magyar nyelv történetének fő korszakai és forrásai
	6) A nyelvújítás lényege és jelentősége
	7) A szókészlet rétegei, a szókészlet alakulása
Ember és nyelvhasználat	8) A nyelv mint jelrendszer
	9) Anyanyelvünk rétegződése: a köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek
	10) Nyelvi identitás, nyelvi sokszínűség
A nyelvi rendszer	11) A nyelvi szintek
	12) Az egyszerű mondat, a mondatrészek
A szöveg	13) Szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
	14) A munka és a továbbtanulás világában szükséges szövegtípusok
A retorika alapjai	15) A beszéd felépítése, megszerkesztése
	16) Az érvelés műfajai: a tétel és az érvelés
Stílus és jelentés	17) Egynyelvű szótárak
	18) A stílus fogalma, hatása
	19) Szóképek köznyelvi és irodalmi szövegekben
Digitális kommunikáció	20) Internetes információkeresés, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatósága és használhatósága

A VIZSGÁN HASZNÁLHATÓ SEGÉDESZKÖZÖK

Írásbeli vizsga: vizsgázónként a tankönyvjegyzékben szereplő irodalmi szöveggyűjtemény (9-12. évf.), termenként négy helyesírási szótár; mindezeket az iskola biztosítja

Szóbeli vizsga: irodalmi szöveggyűjtemény, kötet vagy a feladatok kidolgozásával összefüggő más nyomtatott ismerethordozó a tételnek megfelelő részlete; mindezeket az iskola biztosítja.